

ZVONIMIR BALOG, EKOLOG

Vremensko trajanje aktivnosti	vrijeme ostvarivanja	sredstva, pomagala, alati
3 sata		čitanka Snaga riječi, fotografije ekoloških katastrofa, Pismo indijanskog poglavice Seattlea iz 1854.

ODGOJNO-OBRAZOVNI ISHODI na razini aktivnosti

- promatrati fotografije ekoloških katastrofa i odgovarati na pitanja
- čitati pjesmu sa zadatkom
- odgovarati na pitanja služeći se tekstom
- čitati pismo indijanskog poglavice ispisujući poruke
- pisati sastavak trodijelne strukture na zadanu temu

OPIS AKTIVNOSTI

1. aktivnost – Učenici promatraju ponuđene fotografije ekoloških katastrofa i u pisanome obliku odgovaraju na pitanja:

Što se događa sa Zemljom?

Tko je odgovoran za to?

Što mogu ljudi učiniti da bi spasili Zemlju?

Kako pojedinac može djelovati?

Što vi i vaši ukućani radite kako biste očuvali okoliš?

Čitanje odgovora i komentiranje.

2. aktivnost – Učenici čitaju pjesmu Ekolog I odgovaraju na pitanja:

Tko je ekolog?

Kako pjesnik stihovima predviđa doba ekoloških katastrofa? (oprimjeri stihovima)

Koje će aktivnosti morati provoditi ekolozi? (nabroji)

Zbog čega je potrebno "očistiti ljudsku pamet"?

Koje probleme u okolišu navodi pjesnik?

Promisli i odgovori kako stanje u okolišu utječe na dobrobit ljudi?

3. aktivnost – Učenici čitaju pismo indijanskog poglavice Seattlea američkom predsjedniku i zaključuju što je poruka. Pismo je podijeljeno na pet ulomaka. Svaka skupina čita jedan ulomak i ispisuje poruku koju nosi.

4. aktivnost – Zamisli i opiši situaciju u kojoj si ti ekolog i pozvan si da sudjeluješ u edukativnoj radionici za učenike. Kako ćeš ih educirati? Što ćeš im reći i koje ekološke savjete za budućnost ćeš im dati. Neka tvoj sastav bude u 100 riječi.

Učenici čitaju svoje sastavke, uspoređuju ih i vrednuju.

vrednovanje za učenje	vrednovanje kao učenje	vrednovanje naučenoga
opažanja učeničkih aktivnosti (tijekom individualnoga rada ili rada u skupinama) i ponašanja tijekom učenja i poučavanja - povratne informacije tijekom aktivnosti i po završetku svake aktivnosti, razmjena informacija na relaciji učitelj-učenik	Čitaju i komentiraju odgovore iz aktivnosti 1, provjeravaju točnost odgovora iz aktivnosti 2, donose zaključak na temelju pročitane pisma o poruci koju nosi, čitaju svoje sastavke, uspoređuju i vrednuju	sastavak Riječi koje sam zapamtio/la (trodjelna struktura sastavka, broj zadanih riječi, misaona povezanost sastavka)

POVEZANOST S MEĐUPREDMETNIM TEMAMA

Učiti kako učiti	Osobni i socijalni razvoj
<ul style="list-style-type: none"> – razvija znanja i stječe vještine upravljanja vlastitim učenjem – rad na tekstu i pisanje bilježaka – učenik ostvaruje dobru komunikaciju s drugima, uspješno surađuje u različitim situacijama i spreman je zatražiti i ponuditi pomoć	<ul style="list-style-type: none"> – razvija komunikacijske kompetencije – razvija osobne potencijale – poznaje osnovne pristupe i strategije učenja i rješavanja zadatka i zna kako se njima koristiti u poznatim situacijama učenja

Zadatci za skupinski rad

Pročitajte dio pisma indijanskog poglavice američkom predsjedniku i zaključite što je poruka teksta. Napišite ju ispod pisma.

PISMO INDIJANSKOG POGLAVICE

Ne znam. Naš način je drugačiji nego vaš. Izgled vaših gradova boli oči crvenog čovjeka. A možda je to jer crveni čovjek je divlji i ne razumije. Nema mirnog mjesta u gradovima bijelog čovjeka. Nema mjesta da se čuje otvaranje listova u proljeće ili drhtaj krilaca kukaca. A možda je to jer sam divlji i ne razumijem. Buka jedino djeluje kao uvreda za uši. I što je to život ako čovjek ne može čuti usamljeni krik kozoroga ili noćnu prepirku žaba u bari? Ja sam crveni čovjek i ne razumijem. Indijanac više voli blagi zvuk vjetra kad se poigrava licem močvare kao i sam miris vjetra očišćen podnevnom kišom ili namirisani borovinom.

Ja sam divljak i ne razumijem neki drugi način. Vidio sam tisuće raspadajućih bizona u preriji što ih je ostavio bijeli čovjek ustrijelivši ih iz prolazećeg vlaka. Ja sam divljak i ne razumijem kako dimeči željezni konj može biti važniji nego bizon koga mi ubijamo samo da ostanemo živi. Što je čovjek bez životinja? Ako sve životinje odu, čovjek će umrijeti od velike usamljenosti duha. Što god se dogodilo životinjama ubrzo će se dogoditi i čovjeku. Sve stvari su povezane. Morate naučiti svoju djecu da je tlo pod njihovim stopama pepeo njihovih djedova. Tako da bi oni poštivali zemlju, recite vašoj djeci da je zemlja s nama u srodstvu. Učite vašu djecu kao što činimo mi s našom da je zemlja naša majka. Što god snađe nju snači će i sinove zemlje. Ako čovjek pljuje na tlo pljuje na sebe samoga. To mi znamo: zemlja ne pripada čovjeku; čovjek pripada zemlji. To mi znamo. Sve stvari su povezane kao krv koja ujedinjuje obitelj. Sve stvari su povezane.

SNAGA RIJEČI 5

PISMO INDIJANSKOG POGLAVICE

Kako možete kupiti ili prodati nebo, toplinu zemlje? Ta ideja nam je strana. Ako mi ne posjedujemo svježinu zraka i bistrinu vode, kako vi to možete kupiti?

Svaki dio te zemlje svet je za moj narod. Svaka sjajna borova iglica, svaka pješčana obala, svaka magla u tamnoj šumi, svaki kukac, sveti su u pamćenju i iskustvu moga naroda. Sokovi koji kolaju kroz drveće nose sjećanje na crvenoga čovjeka.

Mrtvi bijeli ljudi zaboravljaju zemlju svoga rođenja kada odu u šetnju među zvijezdama. Naši mrtvi nikada ne zaboravljaju ovu lijepu zemlju jer je ona majka crvenog čovjeka. Mi smo dio zemlje i ona je dio nas. Mirisavo cvijeće naše su sestre, jelen, konj, veliki orao, svi oni su naša braća. Stjenoviti vrhunci, sočni pašnjaci, toplina tijela ponija i čovjek – svi pripadaju istoj obitelji.

Tako, kad Veliki poglavica iz Washingtona šalje glas da želi kupiti našu zemlju, traži previše od nas. Veliki poglavica šalje glas da će nam sačuvati mjesto tako da ćemo mi sami moći živjeti udobno. On će nam biti otac i mi ćemo biti njegova djeca. Mi ćemo razmatrati vašu ponudu da kupite našu zemlju. Ali to neće biti tako lako. Jer ta zemlja je sveta za nas. Ta sjajna voda što teče brzacima i rijekama nije samo voda, već i krv naših predaka. Ako vam prodamo zemlju morate se sjetiti da je to sveto i morate učiti vašu djecu da je to sveto i da svaki odraz u bistroj vodi jezera priča događaje i sjećanja moga naroda. Žubor vode glas je oca moga oca. Rijeke su naša braća, one nam utažuju žeđ. Rijeke nose naše kanue i hrane našu djecu. Ako vam prodamo našu zemlju morate se sjetiti i učiti našu djecu da su rijeke naša braća, i vaša, i morate od sada dati rijekama dobrotu kakvu biste pružili svakome bratu.

SNAGA RIJEČI 5